

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія лісівничої науки

Освітній рівень доктор філософії

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «01» вересня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методологія лісівничої науки
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	Доктор філософії
Статус дисципліни	обов'язкова

Курс / семестр	1 курс/1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

"Методологія лісівничої науки" вивчається у вищих навчальних закладах для формування у аспірантів теоретичних знань та практичних навиків дослідницької діяльності у лісовій галузі; вибору актуального напрямку досліджень; підготовки наукової документації; вибору оптимальної програми і методики камеральних, польових та лабораторних робіт; підбору репрезентативних об'єктів вивчення; уміння проводити обробку й аналіз зібраних матеріалів; методики підготовки наукової продукції і рекомендації виробництву. При вивченні дисципліни враховується біорізноманіття лісів, способи, режими і технології ведення у них господарства та його проблемні аспекти. Вивчення методології галузевої науки ґрунтується на знаннях, отриманих студентами навчальних програм освітньо-кваліфікаційних рівнів "бакалавр" і "магістр", сучасного світового стану лісівничої науки та перспектив розвитку лісової галузі.

Мета курсу - освоєння методологічних основ дослідження біорізноманіття лісів, їх розвитку і функціонування, поліфункціонального значення та оптимізацію ведення в них господарства.

Компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького характеру у лісовому секторі, застосовуючи методологію, результати якої мають наукове і прикладне значення.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні лісівничі проблеми.

СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження.

СК2. Здатність застосовувати сучасні методології і методи.

СК4. Здатність до наукових дискусій та системного порівняння отриманих наукових результатів із уже відомими.

СК6. Здатність впроваджувати власні наукові розробки в освітню діяльність і виробництво.

СК8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Програмні результати навчання.

PH1-PH9. Методологічні знання з лісового господарства і суміжних галузей, вміння аналізувати наукові і прикладні проблеми, використання технологій пошуку та аналізу інформації, планувати і виконувати експериментальні дослідження, розуміння і використання принципів і методів лісівничих наук, здатність презентації і обговорення результатів досліджень та виконувати інноваційні проекти, формувати і перевіряти гіпотези і висновки досліджень, а також критично аналізувати їх результати.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Значення лісівничої науки (вступ до дисципліни)	Предмет і сутність лісівничої науки та її головна функція. Історія і значення лісівничих досліджень для науки і практики лісового господарства. Методи, методика і методологія. Сучасний стан науки в Україні.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
2.	Тема 2. Планування і організація наукових досліджень.	Аналіз стану проблеми і світових тенденцій у її вирішенні. вибір напрямку досліджень, їх мети і завдань. Складання програми і календарного плану робіт та методики виконання. Проведення теоретичних та експериментальних досліджень. Обробка результатів, формування висновків і організація впровадження у виробництво. Публікація матеріалів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
3.	Тема 3. Джерела інформації з проблеми.	Літературний пошук, його глибина і актуальність за останні роки. Електронні ресурси. Відомчі і картографічні матеріали. Використання лісотипологічних і таксаційних описів. Сучасні інформаційні технології у лісовому господарстві.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
4.	Тема 4. Зонально-типологічні основи вивчення рівнинних лісів.	Врахування лісогосподарського районування (зони, округи і райони). Переважаючі типи лісів; заплавні ліси. Завдання і системи ведення господарства. Рубки лісу і лісовідновлення. Захисні насадження.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
5.	Тема 5. Висотно-поясні особливості вивчення гірських	Врахування мінливості лісів залежно від висотних і орографічних змін клімату і ґрунтів. Проблеми похідних	Опрацювання лекційного матеріалу.

	лісів.	насаджень. Удосконалення способів і технологій рубань лісу, його відновлення. Врахування поліфункціональної ролі лісів у веденні господарства.	Тести, питання.
6.	Тема 6. Методологічні проблеми лісової типології.	Предмет і методичні основи лісової типології. Фітоценотична, лісівничо-екологічна і висотно поясна школи типології. Ознаки і класифікаційні одиниці типів лісу. Дискусійні аспекти типології лісів Карпат.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 7. Особливості вивчення поліфункціональної ролі лісів.	Методичні основи кількісної оцінки захисних, рекреаційних, природозаповідних і експлуатаційних лісів у різних лісорослинних умовах з метою посилення їх властивостей та оптимізацією ведення господарства. Удосконалення оціночних критеріїв поділу лісів на категорії і підкатегорії.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
8.	Тема 8. Лісівничі польові дослідження.	Суть маршрутних обстежень, робіт на тимчасових і постійних пробних площах та експериментальних досліджень. Лісові стаціонари. Репрезантативність об'єктів. Лісовий моніторинг. Програма досліджень і методика їх виконання.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
9.	Тема 9. Особливості наукового аналізу матеріалів досліджень.	Методи аналізу матеріалів - ретроспективний, графічний, табличний, математико - статистичний, прогнозований, моделювання. Лабораторний аналіз відібраних у польових умовах зразків ґрунту, деревини та іншої біомаси.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
10.	Тема 10. Підготування наукової продукції.	Складання наукових звітів і рекомендацій для виробництва, їх дослідно - виробнича перевірка. Процедура впровадження результатів у виробництво. Виступи у засобах масової інформації і симпозиумах. Публікація наукових статей, підготовка дисертацій.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна

	кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя			6			6			6			6			6			30
Самостійна р-та														10				10
Індивідуальні завдання																10		10
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь			3			6			6			6		10	6	10	50	100

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше

Література:

Базова

1. Горошко М.П. і ін. Біометрія: навч. посіб.-Львів: Камула, 2004. - 236с.
2. Вітер Р.М. і ін. Практикум із лісової таксації. - Івано-Франківськ: Симфонія Форте, 2012. -168с.
3. Воробьев Д.В. Методика лесотипологических исследований. -К.: Урожай, 1967. - 388с.
4. Герушинський З.Ю. Типологія лісів Українських Карпат.- Львів: Піраміда, 1996. - 208 с.
5. Дворецкий М.Л. Пособие по вариационной статистике (для лесохозяйственников). - М.: Лесн. пром-сть, 1971.-104с.
6. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення.-К.: Держстандарт, 1995.-37с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібн. - К.: Кондор, 2006. - 205с.
8. Миклуш С.І. і ін. Геоінформаційні системи у лісовому господарстві.- Львів: Камула 2007.-128с.
9. Наукові основи ведення багатоцільового лісового господарства у карпатському регіоні: зб. реком. УкрНДІгірліс. - Івано-Франківськ: Екор 2001.-246с.

Допоміжна

1. Генсірук С.А. Ліси України. - Львів: Світ 2002. - 495с.
2. Голубець М.А. Ретроспектива і перспектива лісової типології. - Львів: Поллі 2007. -78с.
3. Гром М.М. Лісова таксація: підр. - Львів: РВВ НЛТУ України 2010. - 416с.
4. Олійник В.С. Методичні основи вивчення і оцінки гідрологічної ролі гірських лісів Карпат//Науковий вісник НАУ, сер. лісівництво, вип. 25.- К.:НАУ 2000.-С.159-166.
5. Парпан В.І., Коржов В.Л. До питання складання методики наукових досліджень// Наукові основи ведення сталого лісового господарства: матер. міжнар. конф.,Т2. Івано-Франківськ.- 2006.-с.25-28.

7. Контактна інформація

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

Факультет природничих наук
вул. Галицька 201, каб. 206

	тел. (0342) 59-61-66 (0342) 59-61-72 сайт: https://kl.pnu.edu.ua E-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Олійник Василь Степанович
Контактна інформація викладача	vasyl.oliinyk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній онлайн режимі за погодженням із деканом факультету)

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку відповідно до зазначених критеріїв оцінювання у ЕНК. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Додаткові бали	Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

Викладач, професор _____ **В.С. Олійник**